

„PASSZOLD VISSZA, TESÓ!”

MOBILTELEFON-VISSZAGYŰJTŐ KAMPÁNY A KONGÓI FŐEMLŐSÖK MEGMENTÉSÉÉRT

Tavasszal csatlakozott a KÖVET Egyesület a tagvállalataival a Jane Goodall Intézet, az Afrikáért Alapítvány és a Védegylet közösen meghirdetett, Passzold vissza, tesó! című használtmobiltelefon-visszagyűjtő kampányához. A projekt június 22-én lezárult, és eredményesnek bizonyult: ez idő alatt 26 vállalat és intézmény gyűjtött össze több mint 200 kilogrammnyi használt mobiltelefont. A szervezők célja a visszagyűjtéssel az volt, hogy minél több használt mobilkészüléket vegyenek át adományként, elősegítve a körforgásos gazdaságot, illetve segítve a kongói gorillák élőhelyének megmentését és a helyi közösségek életét.

SZERZŐ: BÍRÓ IMOLA, KÖVET EGYESÜLET

A mobiltelefon gyűjtése sok helyen folyamatosan zajlik, ezért a szervezők a nagy sikerre való tekintettel úgy döntöttek, hogy a kampány egy rövid nyári szünet után szeptember 22-től folytatódik. Így ősszel országsszerte újra bárki csatlakozhat a gyűjtéshez. Elő a fiókokban lapuló törött, nem működő, megunt használt mobiltelefonokkal, táblagépekkel és GPS-ekkel!

A kampányban részt vevő szervezetek között volt nagyvállalat, kisvállalat, reklámügynökség, intézmény, általános és középiskola, gyógynövényszaküzlet, kávézó, színház, kórház, önkormányzat, és a KÖVET Egyesület keszthelyi irodájában létrehozott gyűjtőpontra is szépen gyűltek a készülékek. A résztvevők minden kommunikációs anyagot megkaptak a szervezőktől, gyűjtődobozokat, magyar és angol nyelvű plakátokat, szóróanyagokat, matricákat, hogy minél eredményesebb legyen a visszagyűjtés.

A kampány lezárultával a részvételtől a szervezetek elektronikus oklevelet kaptak. A szervezők a legjobban teljesítő csapatokat jelképes ajándékkal is jutalmazták. Az alkalmazotti létszámhoz képest a legtöbb mobiltelefont vissza-

gyűjtő vállalat és szervezet/intézmény számára a Jane Goodall Intézet egy-egy *Csimpánz Örökbefogadást* ajánlott fel a programjuk keretében. A Csimpánz Örökbefogadást a vállalatok között a bajai **Pannon Kft.** érdemelte ki

PASSZOLD VISSZA, TESÓ! KAMPÁNY A KEZDETEKTŐL

A Jane Goodall Intézet egy olyan globális szervezet, amely elsősorban a főemlősök védelmében szólal fel és indít környezetvédelmi, humanitárius programokat. Egy ilyen világméretű kezdeményezés volt 2009-ben a gorilla évéhez kapcsolódó Dobj egy nagyot! használtmobiltelefon-visszagűjtő kampányunk. Ennek az újragondolása a 2018 végén indított Passzold vissza, tesó!, amelyet a Véd-egylet Egyesülettel és az Afrikáért Alapítvánnyal közösen szerveztünk, majd a KÖVET Egyesület is csatlakozott hozzánk.

A kampány lényege, hogy rávegyük az embereket, a használt mobiljaikat adják le újrahasznosításra ahelyett, hogy otthon rakosgatják, vagy esetleg kidobják a szemetesbe.

A mobilokban lévő visszanyerhető fémek (például arany, ezüst, palládium és réz) mellett található benne egy tantál nevű fém is, amelynek ércét, a koltánt sok állat és ember szenvedése árán bányásszák. A világ koltánkészletének 80 százaléka a Kongói Demokratikus Köztársaságban található, ahol gorillák, csimpánzok, bonobók is élnek. A külszíni bányák létrehozásakor az eredeti erdősegeket, élőhelyeket kiirtják, felgyújtják, az állatokat levadásszák, így gyakran kerülnek főemlősök füstölt húsként a tányérra. A kölyköket pedig orgazdák segítségével próbálják értékesíteni. Szerencsére sokszor sikerül az ottani munkatársaink és a hatóságok segítségével kimentenünk őket, és az általunk üzemeltetett Tchimpounga Csimpánzrehabilitációs Központunkba eljuttatva gondoskodunk a további életükről. Innen virtuálisan bárki örökbe fogadhatja az árváinkat, vagy támogathatja őket az Adjunkössze.hu oldalon keresztül.

A vadhús-kereskedelmen, az orvvadászaton és a bányászaton kívül a faszén-kereskedelem és a kőolaj-kitermelés is fenyegeti a főemlősöket a térségben. Az emberi beavatkozások csökkentése, az élőhelyek hathatósabb védelme és a kormányok elkötelezettsége mentheti csak meg a főemlősöket, és természetesen mi magunk, fogyasztók, akik befolyásolhatjuk vásárlási szokásainkkal a termékek gyártóit. Ha valaki a már nem használt készülékét bedobja gyűjtődobozaink egyikébe, amit a honlapunkon található Google-térképen megkereshet, máris tett egy lépést legközelebbi rokonaink megmentéséért.

Ez tényleg gyerekjáték! Passzold vissza, tesó! Igen, te is, tesó!

Kádár András ügyvezető, Jane Goodall Intézet

103 db telefonért (alkalmazotti létszám: 37 fő)

„Úgy gondoljuk, hogy már nem lehet tovább halogatni a klímaváltozás elleni küzdelmet. Vállalati szinten eddig is voltak törekvéseink környezetünk megóvása érdekében. Így többek között minden évben facsemetéket nevelünk fel, amelyeket el is ültetünk telephelyünk közelében, illetve közös szemétszedéseket szervezünk dolgozóinkkal. Amikor hallottunk erről a kezdeményezésről, egyből eldöntöttük, hogy mi is szeretnénk csatlakozni. Ezáltal egy újabb lehetőség nyílt csapatunk előtt, hogy felvegyük a harcot Földünk védelmében” – mondta **Szalai Virág**, a Pannon Kft. ügyvezetője.

Az intézmények közül pedig a legtöbbet gyűjtő keszthelyi **Csány-Szendrey Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola** (53 darab telefon) kapta.

„Gyermekeink környezettudatos felnőt- té nevelésének fontos színtere az iskola. Igyekszünk kihasználni minden olyan le-

hetőséget, ami ezt a folyamatot támogatja. Az elmúlt tanévben örömmel vettünk részt a Jane Goodall Intézet és a KÖVET Egyesület „PASSZOLD VISSZA TESÓ!” című használtmobiltelefon-visszagűjtő kampányában, hiszen ez az újrahasznosítás gyönyörű példája. Gyermekeink nagy

„Minden egyes cselekedet számít. Mindennap minden ember tehet a változásért!”

Dr. Jane Goodall

szerepettel nézik Lemba, az örökbe fogadott csimpánz videóját. Biztos vagyok abban, hogy az akció sikere a jövőben is hasonló aktivitásra serkenti őket. Reményeink szerint jó úton járunk, hogy környezettudatos, a természeti értékeket aktívan óvó ifjúságot neveljünk” – nyilatkozta **Dósa Zsolt**, az iskola igazgatója.

A KÖVET Egyesület tagvállalatai kö-

zül a legtöbbet a Richter Gedeon Nyrt. három telephelyén gyűjtötték össze. Gratulálunk a legeredményesebb gyűjtőknek! A résztvevők listája megtekinthető a www.kovet.hu honlapon.

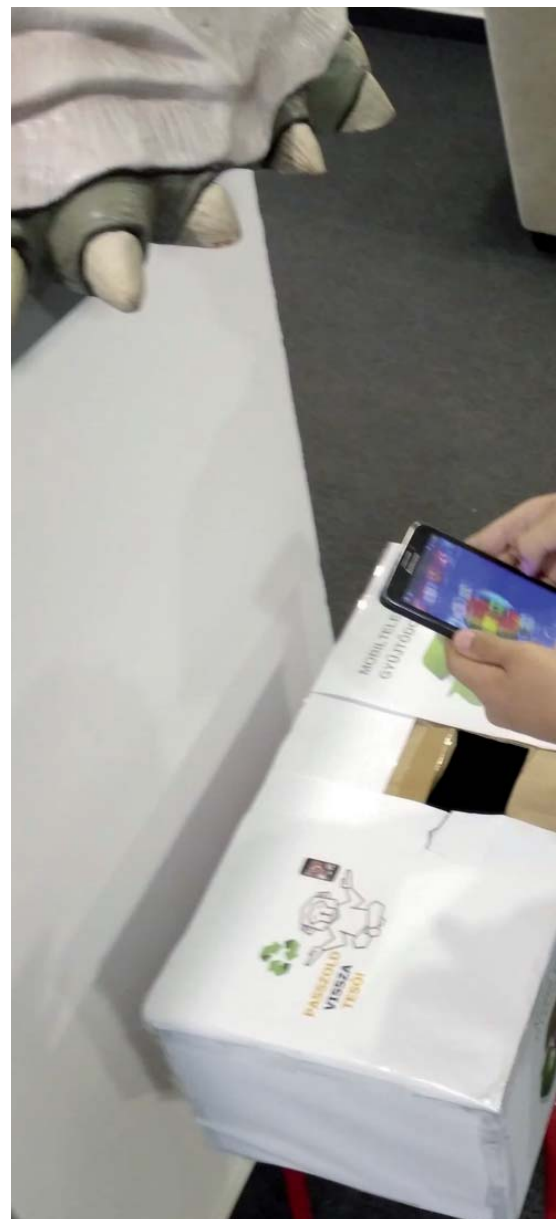
„Örülünk a kampány eredményének, minden vállalatnak és intézménynek kö-

szönjük a fáradozást és együttműködést, nagyon szép eredményt hoztunk össze. Reméljük, hogy a résztvevők szemléletében is változást tudtunk elérni. A kampányt a sikerre való tekintettel folytatjuk, szeptembertől továbbra is várjuk majd a fiókban lapuló mobiltelefonokat, GPS- és tabletkészülékeket, hogy ezzel is segítsük a kongói természet védelmét és a

közösségek életét, valamint hozzájárulunk a körforgásos gazdaság működtetéséhez. Célunk, hogy minél több embert ráébresszünk arra, hogy mindennapi fogyasztásunkkal, így az elektromos készülékek vásárlásával milyen hatással vagyunk környezetünkre” – mondta **Herner Katalin**, a KÖVET Egyesület ügyvezető igazgatója.

A használt készülékek kincset rejtnek, többek között 17-féle fémeket lehet

visszanyerni belőlük, például aranyat, ezüstöt, palládiumot, rezet. A mobiltelefonok előállításához szükséges nyersanyagok, például a koltán bányászata Afrikában veszélyeztetett fajok (pl. gorillák, bonobók és csimpánzok) élőhelyét, fennmaradását és a helyi közösségek érdekeit fenyegeti. Ezt a folyamatot szeretnénk megfékezni a mobilhasználók tudatosításával, végső célként, a mobiltelefonok előállításához

szükséges ércek bányászatának csökkentésével. A visszagyűjtött telefonok újrahasznosításáról az Inter-Metal Recycling Kft. gondoskodik.

Csatlakozzon ön is, gyűjtsünk vissza minél több használaton kívüli mobilteletfont!

A meglévő nyitott gyűjtőpontokról a Jane Goodall Intézet honlapján tájékozódhat. A kampány során folyamatosan kerül fel a nyitott gyűjtőpontok elér-

hetősége. Ha csak pár készülék van otthon, azt is érdemes elvinni egy közeli gyűjtőpontra.

FONTOS: csak adatmentes készüléket dobjon a gyűjtőládába!

A kampány szakmai partnere az EMLA Környezeti Management és Jog Egyesület (www.emla.hu).

További információ:
www.kovet.hu; info@kovet.hu.

MIT CSINÁL AZ INTER-METAL A BEGYŰJTÖTT MOBILTELEFONOKKAL?

A beérkezést követően a mobiltelefonok akkumulátorát eltávolítjuk, és anyag típus szerint válogatva átadjuk egy elemhulladék-hasznosító szervezetnek, amely gondoskodik a hasznosításukról. A maradék telefontesteket kohászati újrafeldolgozásra az Umicore belgiumi üzemébe szállítjuk.

HOZZÁJUTHAT-E VALAKI A LEADOTT MOBILTELEFONON TÁROLT ADATAIMHOZ?

Az Inter-Metal telephelyére érkezést követően rövid időn belül eltávolítjuk a telefonok akkumulátorát, így jelentős mértékben megnehezítjük az adatokhoz való hozzáférést. A működésképtelenné tett készülékeket zárt tárolóhelyiségben őrizzük, és a feldolgozóhoz – más elektronikai hulladékkal együtt – leplombált teherautóban szállítjuk. Hasznosításuk – apró anyagszemcsékre aprításukat követően – speciális rézkohóban, 1300 °C-os hőmérsékleten olvasztással történik.

MILYEN FÉMEKET NYERNEK KI AZ AKKUMULÁTOROKBÓL?

A NiMH típusú akkumulátorokból nikkelt, a Li-ion akkumulátorokból kobaltot nyernek vissza.

MIÉRT FONTOS A MOBILTELEFONOK ANYAGÁNAK ÚJRAHASZNOSÍTÁSA?

Az elektronikai eszközök gyártásához 60-féle fémot használnak fel, az ehhez szükséges ásványok bányászata és szállítása, valamint a fémkohászat rengeteg energiát igényel. Ezek a nehézipari technológiák jelentős környezetszennyezéssel járnak. Az elektronikai ipar csúcspontját jelentő mobiltelefonok a bányászott kőzetekben található nemesfém-tartalom 30-40-szeresét használják fel, kinyerésükhöz ennyivel kevesebb anyagot kell megmózgatni.

MILYEN FÉMEKET NYERNEK KI A MOBILTELEFONOK ALAPLAPJAIBÓL?

Egy működésképtelen mobiltelefon anyagértékének 91 százalékát a nemesfémek adják, ezért ezek visszanyerésére érdemes hangsúlyt fektetni. A mobiltelefonok hulladékainak feldolgozását az Inter-Metal a belgiumi Umicore céggel végzi, amely az arany, az ezüst, a palládium és a réz mellett a jelenleg elérhető legkorszerűbb technológiát alkalmazva további 13 fém (ólom, nikkel, antimon, ón, bizmut, szelén, indium, tellúr, arzén, platina, ródium, irídium, ruténium) visszanyerésére képes.

A MŰANYAG ALKATRÉSZEKET IS TUDJÁK HASZNOSÍTANI?

Az Umicore antwerpeni rézkohójában a mobiltelefonok műanyag-tartalma fűtőanyagként hasznosul, kiváltva egyúttal az olvasztáshoz szükséges redukálóanyagok egy részét is.

MEKKORA ÉRTÉKKEL TÁMOGATOM A JANE GOODALL INTÉZET KAMPÁNYÁT EGY MOBILTELEFON LEADÁSÁVAL?

A beépített fémek újrahasznosítási értéke mobiltelefononként akár több száz forint is lehet. A visszanyerési folyamat költségeinek levonása után készülékenként nagyjából 200 forint nettó összeggel számolhatunk, ami a Jane Goodall Intézet támogatási számlájára kerül.

Tihanyi Ervin, az e-hulladék üzletág vezetője, Inter-Metal Recycling Kft.